Талдықорған

Ұлт болашағы өз қолымызда!

12+

Газет 1992 жылдың 2-наурызынан шыға бастады

www.taldykorgan-online.kz
e-mail: taldyk@bk.ru
@Taldykorganpress

№46 (1836) Жұма, 15-қараша 2024 жыл / Қоғамдық-саяси газеті

САЯСАТ

БОЛАШАҚҚА ОРТАҚ БАҒДАР

Қазақстан Республикасының Президенті Бакудегі Дүниежүзілік климат саммитіне қатысты

Президент Қасым-Жомарт Тоқаев Біріккен Ұлттар Ұйымының Климаттың өзгеруі туралы негіздемелік конвенциясына қосылушы тараптардың 29-шы конференциясы аясында өткен климат саласындағы іс-қимыл жөніндегі әлем көшбасшыларының саммитіне қатысты.

Пленарлық сессияның ашылуынан кейінгі алғашқы сөз Қазақстан Президентіне берілді.

Қасым-Жомарт Тоқаев, ең алдымен, Қазақстан жаһандық климат күн тәртібін қолдайтынын растап, табиғаттың өзгеруіне қарсы күресте халықаралық ынтымақтастықтың маңызы зор екенін атап өтті. Мемлекет басшысы еліміздің 2060 жылға қарай көміртегі бейтараптығына қол жеткізу жөнінде биік мақсат қойғанын еске салды.

Қасым-Жомарт Тоқаев бұл міндетті орындау үшін нақты қаржыландыру көздері мен заманауи технологияларға арқа сүйейтінін айтты. Сондай-ақ «Климаттық қаржыландыру бойынша жаңа ұжымдық мақсат» (NCQG) аясында табиғат өзгерістеріне осал аймақтарға, әсіресе, теңізге шығатын жолы жоқ дамушы елдерге айрықша мән берілуі қажеттігіне тоқталды.

– Әлемдегі зиянды шығарындылардың 1 пайызы ғана Орталық Азия елдеріне тиесілі. Соған қарамастан бұл аймақ көптеген климаттық қатерге ұшырап отыр. Табиғаттағы өзгерістерге қарай әрекет ету шараларының тиімділігін арттыру үшін біз жасанды интеллект, жерсерік арқылы мониторингтің озық технологияларын, қауіпті алдын ала ескертетін, су және жер ресурстарын анағұрлым тиімді басқаратын басқа да цифрлық құралдарды белсенді қолдануға тиіспіз, – деді Президент.

Мемлекет басшысы ауыл шаруашылығын тұрақты дамытуға көшу маңызды екенін жеткізді. Қазақстан «көміртекті егіншілікке», яғни ауаға таралатын парниктік газдардың мөлшерін азайту және топырақты құнарландыру арқылы ауыл шаруашылығын жүргізу әдістерін енгізуге қай жағынан да қолайлы мемлекет. Бұған еліміздегі ауыл шаруашылығына жарамды 200 миллион гектар жер мүмкіндік береді. Президент қызығушылық танытқан тараптарды Қазақстанның осы саладағы әлеуетін зерттеуге шақырды.

– Еліміз әлемдік уран жеткізу ісінің 43 пайызын қамтамасыз етеді және көміртегі мөлшері төмен қуат көзі саналатын ядролық энергетиканы дамытуда маңызды рөл атқарады. Биыл қазан айында өткен жалпыұлттық референдумда халқымыздың басым бөлігі Қазақстанда атом электр станциясын салуды қолдады. Біз осы саладағы жетекші технологиялық алпауыттармен серіктесе отырып, аталған жобаның қауіпсіздігі мен тиімділігін қамтамасыз етуге ұмтыламыз, – деді Мемлекет басшысы.

Қасым-Жомарт Тоқаев дүниежүзіндегі су ресурстарына қатысты проблемаға тоқталды.

– Климаттың өзгеруі жаһандық су цикліне әсер етіп отыр. Әлемдегі табиғат апаттарының 80 пайыздан астамы су төңірегінде орын алады. Биыл біздің еліміз бұрын-соңды болмаған алапат су тасқынымен бетпе-бет келді. Келешекте осындай төтенше жағдайлар кезінде жедел әрекет етіп, одан кейінгі қайта қалпына келтіру жұмыстарын тез атқару үшін қауіп-қатерді басқарудың кешенді жүйесін енгіземіз. Су мәселесіне жаһан назарын аудару мақсатында биыл желтоқсан айында Франциямен бірлесіп One Water саммитін өткіземіз. Форумға қатысушылар су ресурстарын жаһандық деңгейде басқару мәселелерін талқылайды. Бүгінде Каспий теңізіне қауіп төніп тұр. Әлемдегі ең үлкен көлді құтқару – баршаға ортақ міндет әрі бұл ұзақмерзімді халықаралық ынтымақтастықты талап етеді. Осы орайда Президент Ильхам Әлиевтің Каспий маңы мемлекеттерінің сарапшылар тобын құру туралы ұсынысын қолдаймыз. Сонымен қатар Қазақстан Арал теңізін құтқару үшін нақты шаралар қабылдап жатыр, – деді Президент.

Қасым-Жомарт Тоқаев сөзін қорытындылай келе, Әзербайжанның COP29-ға табысты төрағалық еткені және саммитті жоғары деңгейде ұйымдастырғаны үшін Президент Ильхам Әлиевке ризашылық білдірді. Мемлекет басшысы әділ, инклюзивті әрі ашық климаттық күн тәртібін қалыптастыруда Қазақстанның халықаралық серіктестермен ықпалдастықты одан әрі нығайтуға дайын екенін жеткізді.

Саммитте 80-нен астам мемлекеттің басшылары, халықаралық және өңірлік ұйымдардың жетекшілері сөз сөйлейді деп жоспарланып отыр. COP29 Дүниежүзілік климат саммитінің аясында мемлекеттер басшылары Қасым-Жомарт Тоқаев, Ильхам Әлиев пен Шавкат Мирзиёев Қазақстан Республикасы, Әзербайжан Республикасы және Өзбекстан Республикасы арасындағы жасыл энергияны өндіру және беру саласындағы стратегиялық серіктестік туралы келісімге қол қойды. Мемлекет басшысы айтулы оқиға орнықты дамуға ортақ ұмтылыс тарихының жаңа парағын ашқанын атап өтті.

Сонымен қатар, Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев COP29 Дүниежүзілік климат саммитінде ұсынылған Қазақстанның экспозициясымен танысты. Көрме еліміздің мәдениетін, инновациялық және экологиялық жобаларын паш етеді. Кеңістік табиғи материалдарды пайдалана отырып этностильде безендірілген. Осылайша ұйымдастырушылар халқымыздың дәстүрді берік сақтайтынын әрі экологиялық ұстанымды қолдайтынын көрсеткен. Президентке жасыл сутегін өндіретін Hyrasia One болашақ зауытының макеті таныстырылды.

Akorda. kz

БАСПАСӨЗ – 2025

РЕДАКЦИЯДАН: 1 ЖЫЛҒА – 3500 тг.

Тел.: 40-11-02, 8 705 870 70 76.

МЕКЕНЖАЙЫМЫЗ: Ж.Балапанов көшесі, 28-үй, 4-қабат 4006 бөлме.

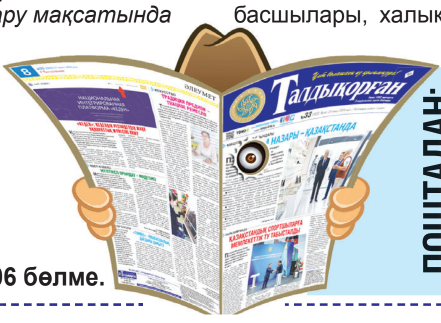

ПОШТАДАН:

ЗАҢДЫ ТҰЛҒА (ҚАЛА)	ЖЕКЕ ТҰЛҒА (ҚАЛА)
1 жыл – 7638,56 тг.	1 жыл – 4066,40 тг.
ЗАҢДЫ ТҰЛҒА (АУЫЛ)	ЖЕКЕ ТҰЛҒА (АУЫЛ)
1 жыл – 4566,40 тг.	1 жыл – 4066,40 тг.
ИНДЕКС 15771	ИНДЕКС 65771

Таза Қазақстан
Жалпыұлттық экологиялық акция

ПРЕЗИДЕНТ ТАПСЫРМАСЫ

«ТАЗА ҚАЗАҚСТАН» ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың тапсырмасымен Үкімет 2024-2029 жылдарға арналған «Таза Қазақстан» экологиялық мәдениетті дамыту тұжырымдамасын бекітті. Премьер-министр Олжас Бектенов тиісті қаулыға қол қойды.

«Таза Қазақстан» тұжырымдамасы экологиялық мәдениетті дамытудың әртүрлі әдіс-тәсілін қамтитын кешенді әдісті қарастырады. Негізгі бағыттар экологиялық ойлауды қалыптастыруды, жауапты мінез-құлықты дамыту және оны ынталандыру шараларын, экологиялық білім беру мен ақпараттандыруды қамтиды.

Тұжырымдаманы іске асыру экология туралы азаматтардың хабардарлығын арттыруға, экологиялық әдеттерді қалыптастыруға және халықтың экологиялық бастамаларға қатысуын жандандыруға мүмкіндік береді.

Нысаналы көрсеткіштерге сәйкес, 2029 жылға қарай коммуналдық қалдықтарды қайта өңдеу деңгейін 25%-дан 38%-ға дейін арттыру, сондай-ақ экологиялық тәрбиені нығайту іс-шараларына тартылған оқушылар үлесін 15%-дан 40%-ға дейін ұлғайту жоспарлануда. Сонымен қатар азаматтардың экологиялық өмір сапасына қанағаттану деңгейін 55,8%-дан 64,7%-ға дейін арттыру күтілуде.

Тұжырымдаманы іске асыру қоғамдық орындарда коммуналдық қалдықтарды бөлек жинау инфрақұрылымын дамытуды, экологиялық қауіпсіз тәжірибелерді енгізуді және қоршаған ортаны ластауға «нөлдік төзімділік» мәдениетін қалыптастыруды көздейді.

Сондай-ақ Құжатта Тұжырымдаманы іске асыру жөніндегі іс-қимыл жоспары бекітілді.

ҰРПАҚТАР САБАҚТАСТЫҒЫ

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БАҒДАРЛАМАҒА АРНАЛҒАН МУРАЛ

Жетісу облысының орталығы Талдықорған қаласында «Таза Қазақстан» акциясы тақырыбында мурал пайда болды. Аталған экологиялық бағдарламаның аясында облыста сенбілік шараларымен қатар осындай насихат жұмыстары да жүргізіліп келеді.

Талдықорған қаласындағы «Бірлік» шағын ауданында №43 үйдің қабырғасында жуырда «Таза Қазақстан» акциясын бейнелейтін мурал салынды.

- Талдықорған қаласында бүгінгі күні тұлғатану, туризм, экология т.б. тақырыптарда 14 мурал бар. Соның біреуі «Таза Қазақстан» акциясына арналып отыр. Бұл мурал қала әкімінің ұсынысына орай демеушілік көмек арқылы салынды. Қазір көпшілік жазба ақпаратты оқудан гөрі, көзбен қабылдауға бейім, сондықтан осы тақырыпты мурал арқылы насихаттағанды жөн деп таптық. Басты мақсат - тазалықты сақтау мәселесіне қала тұрғындарының назарын аударту, оған қоса «Таза Қазақстан» акциясының маңызын айшықтау, - дейді Талдықорған қаласы әкімінің орынбасары Қуаныш Сейтімбетов.

Үш буын ұрпақтың ағаш егу сәті бейнеленген бұл суретті күнде көретін қала тұрғындары мұндай бастамаға разы.

- «Таза Қазақстан» аясындағы сенбіліктерге үнемі қатысамыз. Себебі қала өзіміздікі, ертең бізден кейінгі жас ұрпақ осы жерде өсіп-өнеді, сондықтан қаланың тазалығы бәрімізге ортақ міндет. Кішкентай балаларға да өзіміз үлгі болуымыз керек. Осы муралды көргенде сол жауапкершілікті үнемі есіме аламын, - дейді қала тұрғыны Нұржан Әлібаев.

Жалпы «Таза Қазақстан» бағдарламасы аясында Жетісу облысында 1 990 техника жұмылдырылып, 10 714 тонна қоқыс шығарылып, 2 445 км арық желісі тазаланды. Облыс аумағында акция кезінде 40,1 мың түп көшет отырғызылды. «Таза Қазақстан» республикалық экологиялық бағдарламасы Жетісу облысында белсенді түрде ұйымдастырылып, тұрғындар тарапынан зор қолдауға ие болды. Бүгінгі күннің өзінде жалпыұлттық тазалық шарасына облыс бойынша 226 мыңнан астам адам атсалысты.

ЦИФРЛЫ ҚАЗАҚСТАН

«DIGITAL JETISU FORUM» – ЖАСТАРҒА ШАБЫТ БЕРЕДІ

Жетісу облысында алғаш рет облыстық цифрлық технологиялар басқармасы мен «Jetisu Digital» IT-хабының ұйымдастыруымен цифрландыру және ақпараттық технологиялар қызметкерлері күніне орай «Digital Jetisu Forum» цифрландыру форумы өтті. Форум саладағы инженерлердің, IT-сарапшылардың, әзірлеушілердің, сала көшбасшыларының басын қосты. Бұл шара аймақтағы цифрлық саланы дамытудың негізгі тақырыптарын талқылауға арналған жаңа алаңға айналды. Атап өтсек, облыста көрсетілетін мемлекеттік қызметтердің 96%–ы автоматтандырылған, облыстың елді мекендерінің 95,2%-ында интернет жеткізілген, бұл ретте облыс орталығы-Талдықорған қаласында 5G желісі үшін 13 базалық станция орнатылған.

Өңір басшысының атынан облыс әкімінің орынбасары Диас Есдәулетов кездесуге қатысушыларды құттықтап, тілегін тілдірді:

– Бүгінгі іс-шара заманауи шешімдерді енгізуді жеделдетуге және өңірде ыңғайлы әрі тиімді цифрлық инфрақұрылымды құруға көмектесетін әдістерді талқылау, цифрлық технологиялар саласындағы мамандар мен сарапшылардың күш-жігерін біріктіру мақсатында ұйымдастырылып отыр. Цифрлық трансформация дәуірінде мемлекеттік құрылымдардың алдында қызмет көрсетудің жеделдігін арттыру ғана емес, сонымен қатар азаматтармен өзара іс-қимылдың әр кезеңінде ашықтық пен есептілік қағидаттарын енгізу міндеті тұр. Жалпы алғанда, Жетісуда көрсетілетін 289 мемлекеттік қызмет пен қосалқы қызметтердің 277-сі немесе 96% автоматтандырылды. Қызмет іске қосылған сәттен бастап 1 370 өтінім келіп түсті, - деді Д.Есдәулетов.

Сонымен қатар өңірде салаларды цифрландыру бойынша бірқатар жобалар табысты жұмыс істеп жатқаны да сөз болды. Атап айтқанда, «Кілем жабыны» жобасы аясында полиция департаментінің жедел басқару орталығына 15 мыңнан астам бейнебақылау камерасы қосылған, сондай-ақ жол қауіпсіздігін күшейту үшін жол ережелерін бұзушыларды анықтауға және көлік легін өлшеуге мүмкіндік беретін 216 камера орнатылған.

Осы күні форум аясында «Әлеуметтік әмиян – мемлекеттік қолдау шараларын цифрландыру» тақырыбында пленарлық сессия ұйымдастырылды.

Жиында пікірталас алаңдарымен қатар IT компаниялардың, цифрландыру жөніндегі сарапшылардың цифрлық жобаларын ұсынатын «Jetisu IT Expo» көрмесі ұйымдастырылды. Оған телекоммуникация, деректерді талдау, қауіпсіздікті қамтамасыз ету, геокарталарды әзірлеу және т.б. салаларда жұмыс істейтін еліміздің әртүрлі қалалары мен аймақтарынан келген 12 отандық компания қатысты.

Форум аясында цифрландыру саласындағы жетістіктері үшін өңірдің IT-мамандары марапатталды.

«Цифрлық технологияларды ілгерілетуші» номинациясы бойынша «Future-IT» робототехника мектебінің негізін қалаушы директоры Дамир Нұркежанов жеңімпаз атанса, «Жылдың цифрлық жеткізушісі» номинациясында Қаратал орта мектебінің информатика пәнінің мұғалімі Кирилл Михов, ал «Стартап-мәдениеттің үздік тәлімгері» номинациясы бойынша Талдықорған жоғары политехникалық колледжінің бизнес – стаптабы жобаларының жетекшісі Әсел Құлынтаева жеңімпаз болды. Сондай-ақ, «Jetisu Digital» IT-хабының және «Astana Hub» IT-стартабы халықаралық технопаркінің ұжымы және басқалардың еңбегі атап өтілді. Оларға облыс әкімінің алғыс хаттары, арнайы мүсіншелер мен ақшалай сертификаттар берілді.

Форум соңында «Jetisu Idea Battle» идеялар байқауының қорытындысы шығарылып, оның аясында өңірдің дәстүрлі үздік стартаперлері өз жобаларын дамытуға берілетін ақшалай сыйлықтармен марапатталды.

Суретті түсірген Жұмабай МҰСАБЕКОВ

ҰЛТТЫҚ МҰРА

МӘДЕНИЕТ – РУХАНИ МӘЙЕК

Жетісу облысында жыл сайын дәстүрлі түрде өтетін аудан-қалалардың мәдениет күні биыл ерекше форматта ұйымдастырылды. Оның іріктеу кезеңі телевизиялық жоба түрінде өтіп, соңы гала концертпен түйінделді. Атап өтсек, байқау атадан балаға мұра болып келе жатқан төл өнерімізді, рухани құндылықтарымызды заман талабына сай жаңғыртып, насихаттау мақсатында өткізіліп келеді.

Облыстық мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасы ұйымдастырған өнер сайысы «Дәстүрлі ән», «Эстрадалық ән», «Күй», «Би», «Терме, жыр толғау», «Ауылдың алты ауызы», «Айтыс» сияқты бірнеше номинациялар бойынша өтті. Мұнда бақ сынасқан облыстың сегіз аудан, екі қаласының өнерпаздары алдымен іріктеу турларында өз өңірлерінде өнер көрсетті. Ал електен өткен мықтылар Талдықорғанда финалдық сайыста өзара жарысқа түсті.

Байқауға әр номинацияның ерекшелігіне қарай, мәселен, «терме, жыр толғау» аталымында дәстүрлі әнші, ҚР Мәдениет қайраткері, Ерболат Шалдыбеков, «айтыс» номинациясына айтыскер ақын Жандарбек Бұлғақов, «би» номинациясына биші Талант Қылышбаев т.б. кәсіби мамандар төрелік етті.

Мәдениет күндері шарасының қорытындысы ретінде І. Жансүгіров атындағы Мәдениет сарайында мәдениет күндерінің гала концерті мен үздіктерді марапаттау салтанаты атқарылды.

ҚАУІПСІЗДІК

СУ ТАСҚЫНЫНА ДАЙЫНДЫҚ

Жетісу облысында су тасқынына қарсы іс шаралар белсенді жүргізілуде. Осы орайда биылғы қыркүйек айында Панфилов ауданы Бұрақожыр өзенінің жағалауын нығайтылса, тағы бір учаске - Текелі қаласындағы Қора және Қаратал өзендерінің жағалауларын нықтау жұмыстары қазір қарқынды жүріп жатыр.

Текелінің су тасқынына қатысты қауіптілігі жоғары саналады. Қаланың ішімен үш өзен - Қора, Шажа, Текелі ағып өтіп, үшеуінің түйіскен жерінен ары қарай Қаратал өзені жалғасады. Сондықтан мұндағы су тасқынының алдын алу жұмыстары «Жетісу облысын дамытудың 2021-2025 жылдарға арналған жоспарына» енгізіліп, қазір жұмыстар белсенді жүргізілуде.

Текелі қаласы әкімі аппаратының басшысы Қуандық Байсақовтың айтуынша, аталған жұмыстарға облыстық бюджеттен арнайы қаржы бөлініп, қазір құрылыс 4 учаскеде - жалпы ұзындығы 705 метр жерде атқарылуда.

Жалпы Жетісу облысында 2025 жылдың су тасқынына дайындық барысында 5,2 км су бұру арналары орнатылып, тазартылды, 400 метр қорғаныс бөгеттері салынып, жөнделді, 4,6 шақырым өзен арналары мен каналдарға механикалық тазарту жасалды, 5,6 шақырым өзендердің арналары тереңдетіліп, түзетіліп, жағалаулар нығайтылды. Сол сияқты 241 шақырым арық желісі, 215 шақырым каналдар және автожолдарда 2826 су өткізу құбырлары тазартылды. Су тасқыны кезеңіндегі төтенше жағдайларға жедел ден қою мақсатында аудандар мен қалалар әкімдіктері инертті материалдар, жанармай қоры мен қаптар дайындады, 913 бірлік жеке құрам күштері мен құралдары, 235 бірлік техника, 108 мотопомпалар әзірлікке келтірілді. Атап өтсек, келесі жылы облысты дамыту жоспарының аясында Панфилов ауданы Сүптай ауылында Тышқан өзенінің, Талдықорған қаласы Қаратал өзенінің жағалаулары нығайтылады.

Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі

ҚАРЖЫЛЫҚ АЙНАЛЫМ

САЛЫҚ МӨЛШЕРІ 15,3 ЕСЕГЕ АРТҚАН

Әкімдіктің мәжіліс залында қала әкімі Ернат Бәзілдің төрағалығымен Талдықорған қаласында бөлшек салықтың арнаулы салық режимін қолдану бойынша жергілікті кәсіпкерлермен жиын өтті. Оған кәсіпкерлер, кәсіпкерлік бірлестіктер, облыстық «Атамекен» ҰКП, облыстық және қалалық салық органдары өкілдері қатысты.

Естеріңізге салсақ, қала әкімінің қолдауымен ағымдағы жылдың 12 ақпандағы №16-93 қалалық мәслихатың шешімімен бөлшек салық мөлшерлемесінің мөлшері 4%-дан 2%-ға төмендетілген болатын. Жиын барысында ағымдағы жылы кәсіпкерлер үшін қолданысқа енген бөлшек салық арнайы салық режимінің тиімділігі қорытындыланып, кәсіпкерлердің қаржылық айналымы мен төленетін салық көлемі өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда айтарлықтай артқаны байқалды.

«Өткен жылы кәсіпкерлер тарапынан салықтың мөлшерлемесін төмендету төңірегінде үлкен мәселе көтерілген болатын. Біз шағын және орта бизнес саласын қолдау мақсатында салық мөлшерін төмендету үшін келелі жиын өткізіп, оң серпін беретіндігіне сенім артқан едік. Бүгінгі таңда бұл шешіміміз жақсы нәтижесін беріп, салықтық түсімдердің көлемі артып, бюджетке айтарлықтай қаражат түсіп отыр. Енді бұл мақсаттағы жұмыстарды жалғастырып, кәсіпкерлерімізге барынша қолдау танытпақпыз», - деді қала әкімі Ернат Бәзіл.

Талдықорған қаласы әкімінің баспасөз қызметі

ДІН-ДІҢГЕК

ӘЛЕУМЕТТІК ЖЕЛІ АДАСТЫРМАСЫН

Жетісу облыстық дін істері басқармасының бастамасымен Талдықорған қаласында ақпараттық түсіндіру тобының кездесулері өтуде.

2024 жылдың 8 қазан күні облыстық ақпараттық түсіндіру тобының мүшесі Рымтаев Әділет Рымтайұлы «Тұрмыстық зорлық-зомбылық құрбандарына көмек көрсету орталығы» мекемесінде «Әлеуметтік желі адастырмасын» атты тақырыпта кездесу өткізді.

Кездесуге орталық қызметкерлері мен қызмет алушы көп балалы аналар қатысты.

«Дін – ұстай алсаң қасиетің, ұстай алмасаң қасіретің» - дегендей, жиында дінаралық келісім мен ұлтаралық татулықты насихаттау, әлеуметтік желі мен БАҚ беттеріндегі жарияланымдардағы діни насихаттардың құқықтық негіздері, жас ұрпақты отансүйгіштік рухта тәрбиелеу мәселелері талқыланды.

Өз тілшіміз

АЙМАҚТЫ ДАМЫТУ

98 КӨШЕ ЖАРЫҚТАНДЫРЫЛАДЫ

Облыс орталығы Талдықорған қаласында жарықтандыру мәселесі шешілуде. Айтар болсақ, үстіміздегі жылы 3-бөлімшеге 630 жарық шамдары орнытылып, Оңтүстік-батыс тұрғын үй алабын толықтай жарықтандыру жұмысы қолға алынды. Жетіген көшесіндегі түнгі жарық тарту жұмысы қараша айының соңына дейін аяқталады деп күтілуде.

Шаһарда жалпы ұзындығы 498 шақырымды құрайтын түнгі жарық желілері тартылған. Бүгінде 640 көшенің 420-сы жарықтандырылған.

Қаланы түнгі жарық шамдармен қамту жұмыстары әлі де жалғасуда. Атап айтқанда, қазіргі таңда қала орталығынан бөлек, қаланың тысқары аудандары және саяжай мен жаңа бой түзеп жатқан шағын аудандарды түнгі жарықпен қамту жұмыстары жүргізілуде.

«Біз 2025 жылы қала бойынша 2 жобаны іске асыру үшін жоба жасалды. Қаражатқа өтінім бердік. Егер жобамызға қаражат бөлінген жағдайда 54,5 шақырым болатын электр желілерін тартып, 98 көшені түнгі жарыққа қоспақпыз. Осылайша, қаланың Хутор ауданы және 10 саяжайдың орталық көшелері жарықтандырылатын болады», - деді қала әкімінің орынбасары Қуаныш Сейтімбетов.

Сонымен қатар, қала әкімі Ернат Бәзілдің тапсырмасына сәйкес қала аумағында түнгі жарыққа қосылмай қалып қалған көшелерді жарықтандыру жұмыстары да кезең-кезеңімен жалғасатын болады.

Талдықорған қаласы әкімінің баспасөз қызметі

ӘЛЕУМЕТТІК ҚОЛДАУ

МҮГЕДЕКТІГІ ЖӘНЕ СОТТЫЛЫҒЫ БАР АЗАМАТТАРДЫ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ

Талдықорған қалалық әкімдікте қала әкімінің орынбасары Жеңіс Андабеков мәслихат депутаттары құқық қорғау өкілдері, білім саласы мекемелері, кітапхана, орталық бассейн басшылары және кәсіпкерлер қатысуымен жиын өткізді. Күн тәртібінде мүгедектігі бар азаматтарды, ата-ана қамқорлығынсыз қалған жұмысқа жарамды азаматтарды және Алматы және Жетісу облысы бойынша қылмыстық атқару жүйесі департаменті Талдықорған қалалық пробация қызметі бөлімінің тіркеуінде есепте тұрған соттылығы бар азаматтардың жұмыспен қамтылу мәселесі қаралды.

Айтар болсақ, Әлеуметтік кодекске сәйкес жергілікті атқарушы органдар мүгедектігі бар адамдар үшін жұмыс орындарының санынан 2-ден 4%-ға дейінгі мөлшерде жұмыс орындарына квота белгілейді. Үкіметтің барлық әкімдерге квоталар белгілеу туралы тиісті хаты бойынша жоспар құрылған. Қалалық жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімінің басшысы М.Шакенов: «Мүгедектігі бар адамдарды жұмыс орындарына квоталау бойынша нәтижелеріне тоқталсам. 2024 жылы 56 адамды жұмысқа орналастыру жоспарланған. Алайда, тек 7 адам ғана өзіне жұмыс тапты. Бұл категориядағы адамдар кітапхана, колледж, балабақша, аурухана, мектептерге орналасты. Ал ата-ана қамқорлығынсыз қалған жастар қатарындағы азаматтарға жоспар бойынша 6 квота берілсе, соның 5-еуі тұрақты жұмысқа кірді. Кәсіпорындар басшылары бұл істе белсенділік танытты».

Талдықорған қалалық пробация қызметі есебінде тұрған азаматтар да жұмысқа тартылуда. Үстіміздегі жылы 29 адамға квота мөлшері қарастырылған. Олар «Айсұлу» тігін фабрикасына, «Атажан құрылыс» ЖШС, су шаруашылығы мекемелеріне жұмысқа тартылған. Алайда, соттылығы бар азаматтар еңбекақының аздығынан ұсынған жұмыстарға барғылары келмейтіндігін Е. Шыныбеков тілге тиек етті.

Жеңіс Саятбекұлы мүгедектігі бар адамдар үшін әлеуметтік бейімделудің маңызды екендігін айтты. Енді алдағы 2025 жылға арналған бос жұмыс орындарына берілетін квотаға назар аудару керектігіне тоқталды. Бұл ретте, бас бостандығынан айыру орындарынан босатылған адамдарды жұмысқа орналастыру квотасын қайта қарау ұсынылды. Сондай-ақ, мансап орталығы мамандары электронды еңбек биржасын пайдалана отырып, жұмысқа қабылдайтын адамдарды тіркеу арқылы қабылдау керектігін, сондай-ақ, жұмыссыздық мәселесін шешуде субсидияландыру жағдайы да бар екендігін түсіндірді.

Данагүл МӘКЕН

МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТ

ӘДЕП КОДЕКСІ ЖӘНЕ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ

Жетісу облысы бойынша Мемлекеттік кірістер департаментінде Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың өзекті мәселесіне арналған семинар өтті. Іс-шараға түрлі мемлекеттік органдардың өкілдері, соның ішінде департамент, мәслихат, сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет және Мемлекеттік қызмет агенттігінің басшылығы қатысты.

Бейнеконференц байланыс арқылы семинарға аумақтық мемлекеттік кірістер басқармалары мен кеден бекеттерінің қызметкерлері де қатысуға мүмкіндік алды. Семинардың негізгі мақсаты - мемлекеттік қызметшілердің құқықтық және этикалық мәдениетінің деңгейін арттыру, сондай-ақ оларды сыбайлас жемқорлықтың алдын алудың заманауи әдістерімен таныстыру болды.

Жетісу облысы бойынша мәслихат төрағасы - әдеп жөніндегі кеңестің мүшесі Г.Тойлыбаеваның айтуынша, мемлекеттік қызметшілер өз жұмысында адалдық, объективтілік және бейтараптық қағидаттарын басшылыққа алуы тиіс. Ол мүдделер қақтығысын болдырмаудың маңыздылығын және қызметтік жағдайды жеке мақсатта пайдалануға жол бермеуді ерекше атап өтті.

«Әрбір мемлекеттік қызметші халыққа қызмет ететінін және үлгі болуға тиіс екенін есте ұстауы керек», - деп атап өтті Г.Тойлыбаева.

Семинар барысында Мемлекеттік кірістер органдарындағы лудомания фактілерінің алдын алу және жолын кесу тақырыбы да талқыланды. Сондай-ақ, семинарға қатысушыларға сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыптағы бейнероликтер көрсетілді.

Мемлекеттік кірістер департаменті

ХАЛЫҚ ҮНІНЕ ҚҰЛАҚ АСАТЫН МЕМЛЕКЕТ

ТҰРҒЫНДАР ӨТІНІШІ ЕСКЕРІЛЕДІ

Талдықорған қаласының әкімі Ернат Бәзіл азаматтардың жеке мәселелері бойынша қабылдады.

Талдықорғандықтар тұрғын үй кезегі, әлеуметтік салаға және ауланы абаттандыру, жер мәселесіне қатысты сұрақтармен келді. Шаһар басшысы қабылдауға қатысқан 20 азаматтың да сауалдарына тиянақты жауап берді. Сала басшыларына тиісті тапсырмалар жүктеді.

ЖАСТАР САЯСАТЫ

«ЖЫЛ ВОЛОНТЕРІНЕ» ӨТІНІМДЕР ҚАБЫЛДАНУДА

5 желтоқсан – Халықаралық волонтерлер күніне орай үздік волонтерлерді марапаттау, ынталандыру және жеткен жетістіктерін халыққа таныстыру мақсатында Жетісу облысының қоғамдық даму басқармасының ұйымдастыруымен «Жыл волонтері» облыстық сыйлығын өткізу жоспарлануда. Бұл байқау — өз қоғамына көмек көрсетуді мақсат еткен жандарды тану және қолдау мүмкіндігі. Осы орайда толық мәліметтермен Қоғамдық даму басқармасының бас маманы Жанерке Бексеитова мен «Мейірімді Жетісу» облыстық волонтерлер фронт-офисінің жетекшісі Матвей Шведин таныстырып өтті.

Аталмыш шараға қатысуға өтінімдерді қабылдау ағымдағы жылдың 7-15 қараша күндері аралығында жүргізіледі. Премия 10 номинация бойынша өткізіледі. Атап айтар болсақ, білімді әйгілеудегі, сауаттылық деңгейін арттыруға, денсаулық сақтауды дамытуға белсенді қатысқан, төтенше жағдайларды жоюға, хабар-ошарсыз кеткен адамдарды іздеуге, салауатты өмір салтын насихаттауға белсенді қатысқаны үшін, қоршаған ортаны сақтау және қорғау, тарихи-мәдени мұраларды сақтауға және дамытуға, жануарларды қорғау мәселелерін және әлеуметтік міндеттерді шешуге қосқан үлесі үшін қоғамдық пайдалы міндеттерді шешуде белсенділік танытқан жандарға беріледі. Сонымен қатар «Үздік волонтерлік ұйым», «Жыл волонтері» – ең белсенді және нәтижелі волонтерлік қызмет көрсеткені үшін тағайындалады. Айта кетерлігі, волонтерлік ұйымдар үшін мемлекеттік тіркеу туралы анықтама, осы қызметті растайтын құжаттар міндетті болып табылады. Үміткерлер тек бір номинацияға ғана қатыса алады. Жеңімпаздар Халықаралық волонтерлер күніне орай салтанатты түрде марапатталып, әр жеңімпазға 300 мың теңге көлемінде сыйақы табысталады.

Назерке ӘДІЛБЕКОВА

ӨНЕГЕ

АРДАГЕРЛЕР ТУРНИРІ

Талдықорған қаласының дене шынықтыру және спорт бөлімінің ұйымдастыруымен Ардагерлер арасында үстел теннисінен қалалық ашық турнир өтті. Бұл жолы жарыс жолына 20-ға жуық ардагерлер қатысып, өзара мықтыларын анықтады.

Жарыстың аты – жарыс. Тартысты ойын нәтижесінде жеңімпаздар жүлделі орындарды иеленді.Ерлер арасында: I орынды - Ришат Нисанбеков алса,

II орын - Юрий Ким, III орынды - Жанат Чегировке бұйырды. Ал әйелдер арасында жүлделі I орынды Гүлнар Бабаева, II орынды Қатипа Нусипова, III орынды Гүлзада Бердешева өзара бөлісті. Жеңімпаздарға сый-құрмет көрсетілді.

Өз тілшіміз

І.ЖАНСҮГІРОВКЕ – 130 ЖЫЛ

ЖЫР ҚҰЛАГЕРІНЕ ТАҒЗЫМ

«Талдықорған қаласының мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі» мемлекеттік мекемесі және І.Жансүгіров атындағы Жетісу университетінің «Zhansugurov College» бірлесе Қазақстан Республикасында тіл саясатын дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын іске асыру мақсатында қазақ поэзиясының Құлагері Ілияс Жансүгіровтің 130 жылдық мерейтойына орай «Ілияс әлемі » атты қалалық мәнерлеп оқу байқауын ұйымдастырды. Сайыстың аты сайыс, оза шапқандар анықталды.

Әділқазылардың шешімімен Ілияс Жансүгіров колледжінің білімгері Нұрайжан Жапкен 1-орынға лайық деп табылды.

Ал 2-орынды Талдықорған қаласының инновация колледжінен Аяна Өтеулі, Талдықорған аграрлық - технологиялық колледжінен Мирас Даулетханов еншіледі.

Сондай-ақ, Талдықорған жоғары медициналық колледжі білімгері Арай Сәлім, Талдықорған қаласының «Авиценна» медициналық колледжі білімгері Нұрасыл Бекболат және Сервис және технология колледжі білімгері Үлпан Сатылхан жүлделі 3-орын тұғырынан көрінді.

Ынталандыру сыйлығына Нұртуған Тұрғанбек пен Нұрдос Бағат ие болды.

Байқау қатысушылары бағалы сыйлық, диплом және де жетекшілер алғыс хаттармен марапатталды.

Өз тілшіміз

САЛАУАТТЫ ӨМІР

ЖАСТАР ЖӘНЕ СПОРТ

Нашақорлық – зиянды, онымен қоғам болып күресу парыз. Есірткіге әуеледі болу – ессіздік. Қоғам дертімен күрес үнемі жүргізіліп келеді.

Облыстық білім басқармасының дене тәрбиесі, спорт, алғашқы әскери дайындық және қосымша білім берудің ғылыми-тәжірибелік орталығы «Алтын доп» бәсекесін ұйымдастырды. Қала мен аудандардан 100-ге жуық командада қатысып, 3 күн бойына өзара мықтыларын анықтады. Доп додасында облыстық білім басқармасының басшысы Марат Сүлейменов сөз сөйлеп, спортшыларға ізгі тілек білдірді.

Орталықтың басшысы А.Қасеновтың айтуынша, спорттық шараның басты мақсаты - оқушылар арасындағы волейбол, баскетбол ойынын дамыту, жасөспірімдер арасында саламатты өмір салтын насихаттап, ойыншылар шеберлігін шыңдау.

Талдықорған төрінде өткен шарада 5-6, 7-8, 9-11 сынып оқушылары арасындағы турнир ойыншылардың жеңіске деген құлшыныстары ерекше болды. 9-11 сынып қыздары арасында 1-орын төрінен Талдықорған қаласының командасы, ал ұлдар арасында Панфилов ауданы көрінді. Жарыс жеңімпаздары дипломмен, медаль, кубоктармен марапатталды. Шара соңында жастарға баскетбол, волейбол доптары сыйға тартылды.

Өз тілшіміз

ПРОФИЛАКТИКАЛЫҚ ЖҰМЫС

ЖОЛ ҚАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

Ағымдағы жылдың шілдесінен бастап 216 «СЕРГЕК» автоматты бекіту жүйесінің камералары орнатылды. «КРИС-П» 8 фото-радар кешендері сертификаттаудан және әкімшілік деректер базасымен интеграциялаудан өткізіліп, олар да қызметте жылдамдықты асыруы мүмкін жерлерде қолданылуда. Сондай-ақ, балалардың жол-көлік жарақаттануының алдын алу мақсатында мектептер мен мектепке дейінгі мекемелердің жанындағы жаяу жүргіншілер өткелдерінде бірқатар балалар макеті орнатылды. Бұл жөнінде Жетісу облысы ПД жергілікті полиция қызмет басқармасының бастығы, полиция полковнигі Қайсар Мұхметов баспасөз мәслихатында мәлімдеді.

Спикердің айтуынша облыс аумағында жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында күшейтілген жүйелі жұмыс жүргізілуде. Мәселен, жыл басынан бері «Жаяу жүргінші», «Мас жүргізуші», «Назар аударыңыз, балалар», «Автобус», «Жолдағы қабылдау», «Жылдамдық», «Тонировка» сияқты жедел – профилактикалық іс-шаралар өткізіліп, олардың барысында жол қозғалысы ережелерін сақтау бойынша түсіндіру жұмыстары жүргізілді. Апаттың жай-күйі мен себептерін талдау негізінде ұйымдастырушылық-практикалық шаралар қабылданды. Ең аварииялық учаскелер анықталып, күштер мен құралдардың орналасуы қайта қаралды, нарядтардың тығыздығы күшейтілді, кешенді нысаналы жұмыстар жүргізілуде. Қайсар Жақсылықбекұлы «ЖКО жасау себептері көбінесе жоғары жылдамдықты шектен асыру, жаяу жүргіншілердің немесе жол қозғалысына қатысушылардың қозғалыс ережелерін және қарсы қозғалыс немесе басып озу ережелерін бұзу, жергілікті аймаққа жоғары жылдамдықты шектен асыру салдарынан орын алады. ЖКО салдарынан қаза тапқандардың саны былтырғы жылмен салыстырғанда Алакөл ауданы мен Кербұлақ ауданында өсті. Аталған аудандарда адам өлімімен ЖКО өсуінің тағы бір себебі, ҚАПББ бастықтарымен осы аумақта қызмет атқаратын Патрульдік полиция батальон қызметкерлері және оның басшыларымен дұрыс шаралар қабылдамауынан орын алып отыр. Өліммен аяқталған ЖКО-ның әрбір дерегі бойынша қызметтік тергеу жүргізіліп, кінәлі тұлғалар мен олардың басшылары қатаң тәртіптік жауаптылыққа тартылды»-деп аталмыш оқиғалардың алдын алу мақсатында апта сайын жұма, сенбі және жексенбі күндері жол қозғалысы қауіпсіздігі бойынша жедел-профилактикалық және рейдтік іс-шаралар өткізілетіндігін атап өтті. Аймағымыз республика көлемінде жол көлік оқиғасы бойынша 9 орында тұр. Жол көлік оқиғаларын болдырмау және жол қозғалысына қатысушылардың барлығының жол қозғалыс ережелерін сақтауын қамтамасыз етуде жасырын патрульдеу әдісі бойынша ішкі істер органдарына бекітілген арнайы 3 автопатруль көліктері қызмет атқармақ. Оның көмегі бойынша тәулігіне 4 мыңға жуық заң бұзушылықты анғаруға болады.

Назерке ӘБІЛҒАЛИҚЫЗЫ

СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

ДО ДЕКАБРЯ ПРОДЛИТСЯ УБОРКА САХАРНОЙ СВЕКЛЫ

Уборка сахарной свеклы в области Жетісу продлится до первой декады декабря, об этом на брифинге в Доме журналистов сообщил заместитель руководителя управления сельского хозяйства Бахтияр Шампиков.

Как отметил спикер, по сравнению с прошлым годом посевная площадь сахарной свеклы увеличилась на 5,5 тыс. га. На сегодняшний день из 13,7 тыс. га убрано 10,9 тыс. га или 80%, накопано 526,3 тыс. тонн сладкого корнеплода, урожайность составила 484,5 центнеров с гектара.

На сахарные заводы региона реализовано 421,3 тыс. тонн нового урожая: на Коксуский сахзавод – 200,6 тыс. тонн, на Аксуский сахзавод – 220,7 тыс. тонн.

«Кроме этого, Аксуский сахарный завод принял из Жамбылской области 27,0 тыс. тонн сахарной свеклы, согласно соглашению между нашим заводом и 12-ю крестьянскими хозяйствами соседней области. Тря дня назад прием урожая извне на время приостановлен, - отметил Бахтияр Шампиков. - *Ежедневно по утвержденному графику сахзаводы принимают 5-6 тыс. тонн сладкого корнеплода или 200-250 машин в день. В течение последующих 25 дней Коксуский сахарный завод выйдет на полную мощность – 250 тыс. тонн, поэтому урожай, собранный крестьянскими хозяйствами Ескельдинского, Коксуского, Каратальского и Кербулакского районов, будет полностью направлен на Аксуский сахарный завод с большей мощностью. Уже на сегодня ими на данный завод сдано 33,2 тыс. тонн свеклы».*

По словам спикера, ожидается, что с оставшихся 2,8 тыс. га будет собрано 118,2 тыс. тонн культуры.

В активном режиме работает созданный областной оперативный штаб по вопросам приема сахарной свеклы. Заседания штаба проводятся ежедневно, где всесторонне рассматриваются возникшие проблемы, по которым принимаются необходимые меры.

МАЛЫЙ БИЗНЕС

МЕДИЦИНСКИЕ МАНЕКЕНЫ ИЗГОТАВЛИВАЮТ В ТАЛДЫКОРГАНЕ

Предприниматель из Талдыкоргана Саркытжан Шингожина, открыв ИП «Саркыт», с 2020 года занимается изготовлением медицинских манекенов, муляжей, стимуляторов.

История предпринимательской деятельности началась с участия в тендерах и госзакупках. Выиграв один из них, Саркытжан Шингожина сделала поставку медицинских товаров в медколледж. После ей, как добросовестному поставщику, поступило предложение о поставке медицинских манекенов. После изучения рынка предпринимателю пришла идея самим заняться производством данного вида товара.

«Медицинские манекены тренажеры – это учебные инструменты, являющиеся неотъемлемой частью процесса обучения, где главное - показать студентам, как правильно применить тот или иной инструмент на практике, чтобы в будущем они смогли максимально быстро и эффективно помочь пациенту. После знакомства с данными изделиями и изучения рынка мы приобрели вакуум-формовочный станок, собранный у нас в Казахстане. И методом проб и ошибок выпустили манекен для инъекций, получивший положительное одобрение в учебном заведении. После стали изготавливать другие манекены и муляжи отдельных органов и частей тела», - рассказала Саркытжан Шингожина.

Сегодня станок успешно осваивает сын Саркытжан Аманбаевны – Алибек, и по его словам, это непростое дело.

«Иногда, чтобы сделать один муляж, приходится тратить время и портить сырье. Но мы добиваемся конечного хорошего результата. В изготовлении манекенов и муляжей применяем прочные и упругие материалы – жидкий полиуретановый пластик и поливинилхлорид, приобретаемые нами в Китае. И чем качественнее материал, тем реалистичнее выглядит изделие, которое поможет лучше справиться с задачей по оказанию медицинской помощи», - в свою очередь отметил молодой человек.

В целом, это малое производство, где выпуск манекенов зависит от поступаемых заказов. В основном они больше востребованы в южной столице – Алматы, где больше медицинских учебных заведений и учреждений здравоохранения.

«Мы и дальше намерены работать в выбранном направлении. А расти и развиваться нам помогает государственная поддержка, которой мы воспользовались. Наряду с субсидированием получить кредит нам помогла гарантия Фонда «Даму» в размере 85% от суммы кредита», - добавила предприниматель Саркытжан Шингожина.

Так, ИП «Саркыт» получил кредит в АО «Банк ЦентрКредит» на инвестиции. В рамках программы «Национальный проект по развитию предпринимательства на 2021-2025 годы» они смогли снизить процентную ставку до 8% по инструменту «субсидирование».

БЕЗОПАСНОСТЬ

ГОТОВЯСЬ К ПАВОДКАМ ЗИМОЙ

Филиалом Жетісу РГП «Казводхоз» на 2025 год выделяются средства из республиканского бюджета на проведение противопаводковых мероприятий - работ по очистке от снега эксплуатационных путей и территорий ГТС, заготовке инертных материалов и горюче-смазочных материалов, восстановлению плотины (дамбы), формирующей главный канал, очистке нижнего и верхнего бьефов и др.

По информации пресс-службы предприятия, по окончании вегетационного периода на основании приказа Центрального аппарата РГП «Казводхоз» в целях принятия оперативных решений в паводковый период с октября по декабрь создается штаб и комиссия по предупреждению, ликвидации чрезвычайных ситуаций и проводится ряд мероприятий. В частности, подготавливаются необходимые инертные материалы и запасы горючесмазочных материалов, спецтехника и автотранспорт; в зимний период сооружения, территории и эксплуатационные пути регулярно очищаются от снега и льда; с января по июнь организуется круглосуточное дежурство в целях безаварийного пропуска паводковых вод, проверяются механизмы железных ворот на водохозяйственных объектах, ведется круглосуточный контроль объема воды в водоемах и режима их работы.

«Центральным аппаратом в соответствии с приказами областной администрации в феврале 2025 года совместно с Балхаш-Алакольской бассейновой инспекцией, ДЧС и местными исполнительными органами будут обследованы все водохозяйственные объекты. При возникновении чрезвычайных ситуаций на водохранилищах вода направляется в реки с аварийным и донным сбросом воды. Разработана и утверждена схема оповещения в случае возникновения ЧС на водохозяйственных объектах филиала и составлены карты опасных участков», - отметили в пресс-службе предприятия.

С 7 октября текущего года в соответствии с приказом управления сельского хозяйства области Жетісу от 01 октября 2024 года №86-б б/н создана рабочая группа по обеспечению безопасности с целью предупреждения снежных лавин и оползневых паводков, подтоплений, селевых проездов, проведения визуального осмотра гидротехнических сооружений. Ситуация находится на постоянном контроле, принимаются все меры по недопущению возникновения чрезвычайных ситуаций.

АКТУАЛЬНО

«АУЫЛ АМАНАТЫ»: БИЗНЕС ВНЕС СВОИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

В Талдыкоргане прошло заседание постоянной комиссии по вопросам сельского хозяйства, земельных отношений, ветеринарии и экологии, на котором рассмотрены вопросы деятельности организаций, оказывающих финансовую поддержку в сфере сельского хозяйства, а также исполнение работ в рамках программы льготного кредитования «Ауыл аманаты».

В ходе заседания отмечено, что в прошлом году на финансирование сельского хозяйства области было выделено и освоено 33,8 млрд тенге, из которых 27,2 млрд тенге (80,5%) составляют субсидии. В период с января по сентябрь текущего года общий объем сельскохозяйственной продукции составил 293,7 млрд тенге.

В рамках программы «Ауыл аманаты» в прошлом году было выдано 3,2 млрд тенге 535 жителям сельской местности, из которых 2,9 млрд тенге (92,7%) были направлены на развитие животноводства, что позволило приобрести 10495 голов скота. Также было поддержано 38 проектов в других сферах бизнеса на сумму 256,6 млн тенге.

В текущем году по данной программе из республиканского бюджета выделено более 2,8 млрд тенге, одобрено более 340 кредитов. Однако, финансовые средства заемщикам по сей день не выданы, что усложняет дальнейшее подтверждение целевого направления займа, так как цены на приобретение скота, сельскохозяйственной техники и оборудования выросли.

Обсуждая программу «Ауыл аманаты», Палата предпринимателей области Жетісу подняла несколько важных вопросов, касающихся изменений в Правилах программы микрокредитования в сельских населенных пунктах и малых городах 2023 года. Одним из ключевых моментов стали неопределенности, связанные с обязательствами по созданию постоянных рабочих мест и условиями приобретения техники. Этих пунктов в Правилах прошлого года не было, но согласно Приказа и.о. министра сельского хозяйства от 20 декабря 2023 года за №443 вышеуказанные изменения были включены. Это в свою очередь вызвало вопросы среди населения, которое хотело бы начать свой бизнес.

К примеру, если заемщик покупает для разведения только 8-10 коров, то зачем ему создавать постоянные рабочие места? Или, если заемщик, он же руководитель ИП с категорией на вождение сельхозтехники, приобретает трактор, то зачем ему нанимать постоянного механизатора, когда он самостоятельно может работать на технике?

Другое введенное требование – приобретать только новую и не использованную сельскохозяйственную технику и оборудование, тогда как разница в цене на новую и подержанную технику очень значительная. Касательно данного вопроса предлагается ввести годовую разбивку по производителям техники в зависимости от ее возраста. Такой подход позволит заемщикам выбирать более доступную технику, при этом не снижая качество и эффективность ее использования.

Еще одним неясным моментом является требование, связанное с местом ведения бизнеса заемщика. На практике возникает ситуация, когда заемщик зарегистрирован в одном районе, а ведет бизнес в другом.

«Пример: заемщик прописан в Коксуском районе, однако место его бизнеса - фазенда расположена в Каратальском районе. В связи с Правилами программы, где прописка заемщика должна быть в сельской местности не менее 12 месяцев, он не может изменить свою прописку и зарегистрировать место ведения бизнеса в другом районе. Это связано с тем, что согласно действующим Правилам, подтверждение факта постоянного проживания в конкретном районе в течение 12 месяцев невозможно ни одним органом - ни бумажно, ни электронно», – сказал руководитель отдела по развитию малого предпринимательства региональной Палаты предпринимателей Бекмурат Мусахан.

Это создает дополнительные трудности для тех, кто зарегистрирован в одном районе, но ведет деятельность в другом. В таких случаях заемщики сталкиваются с невозможностью получить поддержку по программе, так как не могут подтвердить требования по прописке.

Соответственно, было предложено ввести необходимые изменения в Правилах программы, чтобы учесть подобные ситуации и предложить более гибкие условия для заемщиков, которые ведут деятельность в одном районе, но прописаны в другом. Это может быть, например, упрощение процедуры подтверждения факта проживания и ведения бизнеса, либо возможность предоставления поддержки на основе других подтверждающих документов.

«Все эти моменты требуют разъяснений и возможных изменений в Правилах программы, чтобы учесть специфику сельского хозяйства и малого бизнеса», – добавил Бекмурат Мусахан.

В свою очередь депутаты областного маслихата выразили поддержку предложениям и инициативам Палаты предпринимателей области Жетісу.

«Поддержка депутатов подтверждает, что в рамках программы необходимо учитывать реальные потребности бизнеса, улучшать условия для сельских предпринимателей и обеспечивать доступность государственной помощи», – резюмировал директор РПП Даурен Оналбаев.

Материалы подготовила Алма УРАЗАЕВА

ТАЛДЫҚОРҒАН ҚАЛАСЫНДА ТҰРҒЫН ҮЙ КЕЗЕГІНДЕ ТҰРҒАН АЗАМАТТАР НАЗАРЫНА!

Төменде көрсетілген тізімге сәйкес, мемлекеттік тұрғын үй қорынан пәтер алу кезегіне тіркелген азаматтар, Сіздер мобильді азаматтар базасына тіркелмегендіктен Талдықорған қаласы, «Болашақ» шағын ауданы, 13 үй, құжаттарыңызды жаңартуды сұраймыз.

№	Ф.И.О	Категория
1.	Борамбаева Кульжанхан	Семья лица, погибшего при исполнении правопорядка
2.	Байтурганов Саркитбек Смагулович	Инвалиды 1-2 групп
3.	Ким Тамара Алексеевна	Инвалиды 1-2 групп
4.	Машкин Сергей Анатольевич	Инвалиды 1-2 групп
5.	Байтиленов Ешпай Убишевич	Инвалиды 1-2 групп
6.	Зайкина Мария Никитична	Пенсионеры по возрасту
7.	Турганбаева Латипа	Пенсионеры по возрасту
8.	Турысбекова Нукуш	Инвалиды 1 и 2 групп
9.	Досымбекова Рая	Ветераны, приравненные по льготам к ветеранам ВОВ
10.	Акбаев Тлеш Калжанович	Пенсионеры по возрасту
11.	Уразаев Жандос Закирович	Пенсионеры по возрасту
12.	Филатов Александр Михайлович	Ветераны, приравненные по льготам
13.	Сайлявканов Батырхан Кайратович	Инвалиды 1 и 2 групп
14.	Емельбаева Мариям Текешовна	Инвалиды 1 и 2 групп
15.	Ошманова Кульмес	Пенсионеры по возрасту
16.	Дандагулова Рысжамал Шарипжановна	Пенсионеры по возрасту
17.	Омарова Кайша	Список неопределен
18.	Сатыбалдинова Жама Курманаевна	Пенсионеры по возрасту
19.	Цой Ольга Романовна	Инвалиды 1 и 2 групп
20.	Ахмолдаева Асия Халыкамановна	Неполная семья
21.	Манеева Дани Амангалиевна	
22.	Турдакын Саркытбек	Инвалиды 1 и 2 групп
23.	Чаймуратова Кульжахан Нургожаевна	Инвалиды 1-2 групп
24.	Пономарева Жанна Майлыхановна	Ветераны, приравненные по льготам к ветеранам ВОВ
25.	Муратов Сабир	Пенсионер по возрасту
26.	Сарсенбаев Сериккали Нуртаевич	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
27.	Андриенко Галина Анатольевна	Неполная семья
28.	Радченко Светлана Анатольевна	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
29.	Смирновская Мария Владимировна	Неполная семья
30.	Гаптянов Игорь Альфредович	Ветераны, приравненные по льготам к ветеранам ВОВ
31.	Тажикеева Оразбала	Пенсионеры по возрасту
32.	Орлова Тамара	Пенсионеры по возрасту
33.	Теплюк Андрей Сергеевич	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
34.	Исабеков Аскар Кубеевич	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
35.	Белянская Галина Геннадьевна	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
36.	Асылбаев Раимбек	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
37.	Нурланова Бикеш	Пенсионеры по возрасту
38.	Хон Нина	Пенсионеры по возрасту
39.	Слепченко Михаил Георгиевич	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
40.	Абдыкалыкова Дарига Итжановна	Пенсионеры по возрасту
41.	Исабаева Руза	Пенсионеры по возрасту
42.	Николаева Людмила Александровна	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
43.	Мұқархан Мүбарак	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
44.	Сансызбаев Ренат Орунгалиевич	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
45.	Янцен Сергей Вячеславович	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
46.	Нурсултанов Абылай Жанатович	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
47.	Дауткулова Асель	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
48.	Еспенбетов Дархан Жомартович	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
49.	Мазыбаев Руслан Искакович	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
50.	Нурсеитова Жансая Талгатовна	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
51.	Заманбек Мадияр Ерланулы	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
52.	Уалиев Жандос Жумагалиевич	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
53.	Пивоваров Сергей Викторович	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
54.	Кинцель Светлана Андреевна	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
55.	Дударева Аида Васильевна	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
56.	Ахметова Асем Айдархановна	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
57.	Турлигазиева Айдана Ергалиевна	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
58.	Деркачева Оксана Юрьевна	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
59.	Оспанова Назым Мұхтарқызы	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
60.	Тенегиев Асхат Туралыкович	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
61.	Сычева Анжелла Романовна	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
62.	Мухаметханов Айбек Бауржанұлы	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
63.	Назарянц Артем Сергеевич	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
64.	Таубалдиев Дархан Рысбекулы	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
65.	Ким Софья Константиновна	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
66.	Болатұлы Данияр	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
67.	Наршыбаева Шолпан Алмазқызы	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
68.	Исағожаева Айгерім Тұрсынқызы	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
69.	Әшімбай Абзал Садықәліұлы	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
70.	Ұзақбай Данияр Исламұлы	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
71.	Сраил Даулет Бекжанулы	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
72.	Никитин Денис Николаевич	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
73.	Орынбайұлы Әділет	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
74.	Долонгараева Жайдары Берикжановна	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
75.	Пишняк Анжела Федоровна	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
76.	Турдиева Кристина Викторовна	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
77.	Иванчин Иван Николаевич	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
78.	Белобородова Вика Александрона	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
79.	Жұмабаева Кәмила Нұрманжанқызы	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
80.	Кинаубаева Аружан Алибековна	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
81.	Кудайбергенов Асет	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
82.	Васильев Геннадий	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
83.	Көкен Нұрбол Алмасұлы	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
84.	Бакирбекова Алима Данияровна	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
85.	Кунихан Жасулан Өміржанұлы	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
86.	Худайбергенова Сандуғаш Рахматуллақызы	
87.	Прихода Нина Григорьевна	Пенсионеры по возрасту
88.	Логай Жанна Владимировна	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
89.	Игнатов Роман Александрович	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
90.	Куйеубаев Даулет Тулеугалиевич	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
91.	Тен Павел Дмитриевич	Пенсионеры по возрасту
92.	Каримов Фагим Мубарякович	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
93.	Дуйсембаева Макен	Пенсионеры по возрасту
94.	Киселев Дмитрий Александрович	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
95.	Кырбасова Жумагила Жусуповна	Пенсионеры по возрасту
96.	Сакамбеков Жумахан Данешович	Ветераны, приравненные по льготам к ветеранам ВОВ
97.	Сарсенбай Архат Базарбекұлы	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
98.	Боровикова Анастасия Анатольевна	Неполная семья
99.	Дуркеева Гулжан Мухаметхановна	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
100.	Брусенский Михаил Александрович	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
101.	Комырбаева Батес Садвакасовна	Пенсионеры по возрасту
102.	Темиргалиева Анар Кабылхаковна	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
103.	Иноземцева Ольга Александровна	Лица с инвалидностью 1 и 2 групп
104.	Токпаев Кокенай	Пенсионеры по возрасту
105.	Хасенова Фарида Конкашевна	Пенсионеры по возрасту
106.	Бондоренко Надежда Николаевна	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
107.	Риян Даривхан	Пенсионеры по возрасту
108.	Букашева Алима Нусупбековна	Пенсионеры по возрасту
109.	Гребенюкова Галина Александровна	Пенсионеры по возрасту
110.	Пушкарский Максим Юрьевич	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
111.	Дуйсенбаева Акмарал Ертисовна	Инвалиды 1-2 групп
112.	Омирбеков Ауезхан	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
113.	Дерикторенко Виктория Владимировна	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
114.	Бегимжанова Кульсынтай Кабдолдановна	Пенсионеры по возрасту
115.	Биекенова Нукен	Инвалиды 1-2 групп
116.	Дюскельдинова Батиман	Пенсионеры по возрасту
117.	Миронова Наталья Юрьевна	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
118.	Ким Елена	Пенсионеры по возрасту
119.	Омарова Арай Мурзахметова	Ветераны, приравненные по льготам к ветеранам ВОВ
120.	Отельбаева Айгуль Куанышбаевна	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью
121.	Карамышев Андрей Владимирович	Инв 1-2 групп
122.	Реем Альбина Александровна	Неполная семья
123.	Канипа Канипа	Пенсионер по возрасту
124.	Есжан Ерасыл Ержанұлы	Семьи, имеющие или воспитывающие детей с инвалидностью

ЖОБА

Жетісу облысы Талдықорған қалалық мәслихатының 2024 жылғы 12 қаңтардағы №15-89 «Талдықорған қаласының аумағында орналасқан ауылдық округтерінің жергілікті қоғамдастықтың бөлек жиындарын өткізудің қағидаларын бекіту туралы» шешіміне өзгерістер енгізу туралы

Талдықорған қалалық мәслихаты **ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:**

1. Жетісу облысы Талдықорған қалалық мәслихатының 2024 жылғы 12 қаңтардағы №15-89 «Талдықорған қаласының аумағында орналасқан ауылдық округтерінің жергілікті қоғамдастықтың бөлек жиындарын өткізудің қағидаларын бекіту туралы» шешіміне (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №192650 болып тіркелген) келесі өзгеріс енгізілсін:

көрсетілген шешімнің қосымшасы осы шешімнің 2 және 3 қосымшасына сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

2. Осы шешім алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Талдықорған қалалық мәслихатының төрағасы Т.Ахажан

Талдықорған қалалық мәслихатының 2024 жылғы «__»_______ №__ шешіміне 2-қосымша

Талдықорған қалалық мәслихатының 2024 жылғы 5 сәуірдегі №19-116 шешіміне 2- қосымша

Еркін ауылдық округінде жергілікті қоғамдастық жиынына қатысу үшін ауыл, көше, көппәтерлі тұрғын үй тұрғындары өкілдерінің сандық құрамы

Ауыл, көше, көппәтерлі тұрғын үй атаулары	Өкілдердің сандық құрамы (адам)
Еркін ауылдық округі	
Еркін ауылы	9
Көктал елді мекені	9
3-ші бөлімше	3

Талдықорған қалалық мәслихатының 2024 жылғы «__»_______ №__ шешіміне 3- қосымша

Талдықорған қалалық мәслихатының 2024 жылғы 5 сәуірдегі №19-116 шешіміне 3-қосымша

Өтенай ауылдық округінде жергілікті қоғамдастық жиынына қатысу үшін ауыл, көше, көппәтерлі тұрғын-үй тұрғындары өкілдерінің сандық құрамы

Ауыл, көше, көппәтерлі тұрғын үй атаулары	Өкілдердің сандық құрамы (адам)
Өтенай ауылдық округі	
Өтенай ауылы	4
Еңбек ауылы	4
Мойнақ ауылы	4
Ынтымақ ауылы	4
Пригородное ауылы	4

ПРОЕКТ

О внесении изменений в решение маслихата города Талдыкорган области Жетісу от 12 января 2024 года №15-89 «Об утверждении Правил проведения раздельных сходов местного сообщества на территории сельских округов города Талдыкорган»

Талдыкорганский городской маслихат **РЕШИЛ:**

1. Внести в решение маслихата города Талдыкорган области Жетісу от 12 января 2024 года №15-89 «Об утверждении Правил проведения раздельных сходов местного сообщества на территории сельских округов города Талдыкорган» (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов №192650) следующее изменение:

Приложение 2 и 3 указанного решения изложить в новой редакции согласно приложению к настоящему решению.

2. Настоящее решение вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования.

Председатель Талдыкорганского городского маслихата Т.Ахажан

Приложение 2 к решению Талдыкорганского городского маслихата от «__»______ года №____

Приложение 2 к решению Талдыкорганского городского маслихата от 5 апреля 2024 года №19-116

Количественный состав представителей жителей села, улицы, многоквартирного жилого дома для участия в сходе местного сообщества Еркинского сельского округа

Название село, улиц, многоквартирных домов	Количественный состав представителей (человек)
Еркинский сельский округ	
с.Еркин	9
Жилой район Коктал	9
3-е отделение	3

Приложение 3 к решению Талдыкорганского городского маслихата от «__»______ года №____

Приложение 3 к решению Талдыкорганского городского маслихата от 5 апреля 2024 года №19-116

Количественный состав представителей жителей села, улицы, многоквартирного жилого дома для участия в сходе местного сообщества Отенайского сельского округа

Название село, улиц, многоквартирных домов	Количественный состав представителей (человек)
Отенайский сельский округ	
с.Отенай	4
с.Енбек	4
с.Мойнак	4
с.Ынтымак	4
с.Пригородное	4

ТӘРБИЕ

ҰЛТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАРМЕН СУСЫНДАҒАН ҰРПАҚ ҰЛАҒАТТЫ

«Адамға ең бірінші білім емес, тәрбие берілуі керек, тәрбиесіз берілген білім адамзаттың – қас жауы», – дейді әл – Фараби.

Тәрбие – ұрпақты биік мұратқа жетелейтін сапалы білімнің тұғыры. Ұлттық құндылықтармен сусындап өскен ұрпақ ұлағатты болмақ. Дәл осы өскелең ұрпағымыз ұлттың сапасын құрайды. Сондықтан да қадір-қасиет, арнамыс, адалдық, патриотизм, жауапкершілік, әдептілік, мейірімділік, сүйіспеншілік, үлкенге ізет, кішіге құрмет сияқты қасиеттерге ие шығармашыл азаматты тәрбиелеу маңызды. Ұлттық құрылтайдың отырысында Мемлекет басшысы білім беру саласына қатысты бірқатар негізгі міндеттерге тоқталған болатын. «Ұлттық тәрбие – ел болашағы» тәрбиесінің тұжырымдамалық негіздері енгізіліп жатыр. 2023-2025 жылдарға арналған «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы іске асырылуда. Бұл құжат жалпы адамзаттық және ұлттық құндылықтар негізінде өскелең ұрпақты тәрбиелеу сапасын арттыруға бағытталған.

«Біртұтас тәрбие бағдарламасы» – ұлттық, адами құндылықтарға негізделген. Бұл құжатта білім беру ұйымдарындағы тәрбие жұмысын толыққанды жүзеге асыру үшін білім алушылардың бойында қалыптастырылуы тиіс құндылықтар мен тәрбиенің мақсаты, міндеттері айқындалады. Жалпы адамзаттық және ұлттық құндылықтарды бойына сіңірген, әлемдік озық білімді игерген саналы азаматты тәрбиелеу мақсаты көзделеді.

«Біртұтас тәрбие бағдарламасының» мақсаты – жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарды бойына сіңірген еңбекқор, адал, саналы, жасампаз азаматты тәрбиелеу десек, балабақшада еңбекқорлыққа, адамгершілікке баулу, олардың ой-санасына еңбектің қадірін сіңіру және айнала қоршаған ортаны аялау, отбасындағы өзара сыйластық құндылықтарды арттыру мақсатында көптеген танымдық шаралар жоспарға сәйкес өткізілуде.

Халқымызда ата-ананың өсиетін тыңдауға, отбасы татулығы мен берекесін қадірлеуге, перзенттік парызын өтеуге тәрбиелеу – басты міндеттердің бірі. Ендеше, ертеңгі ұрпақты жан-жақты үйлесімді, дамыған тұлға етіп тәрбиелеу парызымыз саналады. Сондықтан да ата-аналармен тығыз байланыста жұмыс жүргізіп келеміз. Берекелі жанұялар сайысына балалардың ата-аналар шақырыла отырып өткіземіз.

«Біртұтас тәрбие» бағдарламасы – барлық тәрбие жұмысының мазмұнында ұлттық мүдде, ар-ұят, талап сияқты құндылықтар көрініс табуымен құнды. Ал, жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтар тұла бойына шоғырланған жеке тұлға тәрбиелеу мақсатындағы шаралар ерекшеліктері мен тиімділігін айтуға тиіспіз. Ал ұлттық құндылық пен ортақ мүдде тұрғысындағы жұмыстар қолға алынып жүргізіле бермек.

Әлия ҚОЖАТАЕВА,
№13 «Құралай» құрама үлгідегі бөбекжай бақшасының тәрбиешісі

БАЛА ТӘРБИЕСІНДЕГІ ОЙЫНДАРДЫҢ МАҢЫЗЫ

Бала денсаулығының мықты болып, қозғалыс, дене құрылысының дұрыс жетілуі мектепке дейінгі кезеңде қалыптасады және қалыптасуына әсер ететін факторлардың бірі, дәстүрлі мәдениетіміздің бір бағыты - халқымыздың ұлттық ойындары.

Ұлттық ойынның тарихы тереңде, көне дәуірден басталады. Қазақтың белгілі ғалым ағартушылары Абай Құнанбаев, Шоқан Уәлиханов, Ыбырай Алтынсарин халық ойындарын балаларға білім берудегі тәрбиелік мәнін жоғары бағалап, өткен ұрпақтың дәстүрі мен салтын құрметтеп, адамдардың ойы мен іс-әрекетін танып түсінуде жастардың эстетикалық адамгершілік ой талабының өсуінде оның атқаратын қызметін жоғары бағаласа, М.Жұмабаев ойындарды халық мәдениетінің бастау алар қайнар көзі, ойлау қабілетінің өсу қажеттілігі, тілдің, дене шынықтыру тәрбиесінің негізгі элементі деп тұжырымдайды. Ұлттық ойындар халық тәрбиесінің дәстүрлі табиғатының жалғасы-деп біледі. Сондықтан, үйренудің күнделікті тұрмысқа пайдаланудың заманымызға сай ұрпақ тәрбиелеуге пайдасы орасан зор. Ойын баланың алдынан өмірдің есігін ашып, ұштаса береді. Мектеп жасына дейінгі жас ұрпақтың қалыптасуына әсер ететін фактордың бірі, дәстүрлі мәдениетіміздің бір бағыты халықтың ұлттық ойындары. Ойын – мектеп жасына дейінгі балалардың негізгі іс – әрекеті. Қазақ халқының ұлы ойшылы Абай Құнанбаев: «Ойын ойнап ән салмай, өсер бала болар ма?» деп айтқандай, баланың өмірінде ойын ерекше орын алады. Ойын - баланың қабылдау, ойлау, қиял, есте сақтау сияқты даму үрдістерінің жетілуіне көмектеседі.

Ұлттық ойындардың мектеп жасына дейінгі балаларға лайықтап «Көкпар», «Орамал алу», «Тақия жасыру», «Алтын қақпа», «Ақ серек-Көк серек», «Айгөлек», «Ақ сандық – Көк сандық», т.б. ойындар ойнату арқылы баланы тапқырлыққа, жылдамдыққа, шапшаңдыққа, икемділікке, батылдылыққа үйрету іске асырылады. Яғни, таңертеңгі қабылдау кезінен кешке баланың үйге қайтуына дейінгі уақыт аралығындағы күн тәртібіне сәйкес дене тәрбиесі күні бойғы тәрбие түрлерімен біртұтас іс-әрекеттер жүргізіледі. Ойынды ойнау барысында балалардың жас ерекшілігі ескеріледі.

Дене тәрбиесі іс-әрекетінің мазмұны негізінен қимылды, ұлттық ойындардан тұрады. Ойын кезінде жасалатын қимыл-қозғалыстар балалардың ептілік, шапшаңдық, күштілік, батылдық, төзімділік қабілеттерін дамытады.

Денсаулығын нығайтып, ақыл – ойын өсіреді. Ойын барысында балалар бір-бірімен жақын араласып, тату, ұйымшыл болып өседі. Балалардың ойынында көбіне өлең мен тақпақтар жиі кездеседі. Бұл олардың есте сақтау қабілетін жақсартуға, шығармашылық қырларын шыңдауға көмектеседі. Жарыс ойындарда жеңілген топ немесе ойыншылар өз өнерлерін көрсетіп, айып өтейді. Сондай кездерде де өз өнерлерін ортаға салып, тақпақ айтатын болған. Кей кездері ән айтып, би де билеп беретін болған. Бұл сол ойыншының қай нәрсеге бейім болғанына да тікелей байланысты.

Ойын арқылы тұрмыс-салт, әдет-ғұрып, ұлттық ерекшелік, дәстүр жайлы таным-түйсігі қалыптасады. Өздерінің құрбы-құрдастарымен қарым-қатынас жасауға үйренеді. Ойындар сабақ мазмұнына сәйкес алынып, жеке және топтық жұмыстар жүргізуде алға қойған мақсатқа жеткізіп нақты қорытынды алуға көмектеседі. Жас ұрпақ тәрбиесі сияқты үлкен міндетті шешуге мектепке дейінгі қоғамдық тәрбиенің орны ерекше. Олар өмір есігін жаңа ғана ашқан жас буындар денесінің, ақыл-ойының, сана-сезімінің дамуына, адамгершілік қасиеттері мен эстетикалық талғамның қалыптасуына жағдай жасайды.

Адамның денсаулығы жас кезінен бастап қалыптасуы керек. Демек, таза ауада жүгіріп, секіріп ойнау, жүру-жас организмнің дұрыс сергек өсуінің көзі.

Г. ТУНГАТАРОВА,
Талдықорған қаласы №6 бөбекжай бақшасының дене шынықтыру нұсқаушысы

ОРТАҚ МҮДДЕ

ІШКІ МЕМЛЕКЕТТІК АУДИТ НӘТИЖЕЛЕРІ

Жетісу облысы бойынша Ішкі мемлекеттік аудит департаменті 2024 жылдың 9 айының қорытындысы бойынша 64 аудиторлық іс-шара өтті. Оның ішінде 37 іс-шара мемлекеттік мекемелерде және 27 іс-шара квазимемлекеттік сектор субъектілерінде өткізілді.

Белгіленген қаржылық бұзушылықтардың жалпы сомасы 9,5 млрд. теңгені құрады, оның ішінде 5,6 млрд. теңге қаржылық бұзушылықтар және 3,8 млрд. теңге рәсімдік сипаттағы бұзушылықтар.

Анықталған қаржылық бұзушылықтардың жалпы сомасынан бюджетке 893,9 млн. теңге өтелді - 90,1 млн теңге тауарларды жеткізу, жұмыстарды орындау және қызметтер көрсету жолымен қалпына келтірілгені – 257,3 млн.теңге және есепке алу бойынша көрсетілгені- 4,9 млрд. теңге.

Анықталған бұзушылықтарды жою және оларға жол берген адамдардың жауапкершілігін қарау мақсатында есепті кезеңде жүргізілген аудиторлық іс-шаралардың қорытындылары бойынша аудит объектілеріне 62 нұсқама жіберілді.

Департамент есепті кезеңде 20 лауазымды тұлға әкімшілік жауапкершілікке тартылды және 3,5 млн теңге сомасына әкімшілік жаза қолданылды бюджетке толығымен өндірілді.

Аудиторлық қызмет нәтижелері бойынша 50 лауазымды тұлға тәртіптік жауапкершілікке тартылды, оның ішінде 2 лауазымды тұлға атқаратын лауазымынан босатылды

Жүргізілген мемлекеттік сатып алу туралы заңға сәйкестік аудиттерінің қорытындысы бойынша жалпы сомасы 936,7 млн теңгеге 50 мемлекеттік сатып алу лоты қамтылды, оның ішінде жалпы сомасы 930,8 млн теңгеге 49 лот бойынша бұзушылықтар анықталды.

Ж. ШАЙМЕРДЕНОВ,
жоспарлау, талдау, есептілік және сапалы бақылау бөлімінің басшысы

ТҰЛҒА

ҚАСИЕТТІ ҚАРАТАЛДЫҢ ҚАРАШАСЫ

Қараша Қонысұлы Қараман 1948 жылдың 5 желтоқсанында Алашқа ана да, пана да болған қарашаңырақ – ежелгі Сыр өңірінің ортаймаған қазаны, қазыналы Қазалы топырағында дүниеге келген. Қазақстан Журналистер одағының мүшесі, Қаратал ауданының Құрметті азаматы.

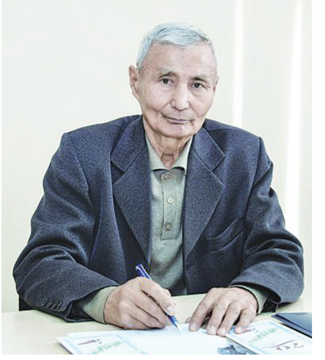

Қазақтың мемлекеттік университетінің (ҚазҰУ) журналистика факультетінің күндізгі бөлімін тәмамдағаннан кейін 1976 жылы арнайы жолдамамен бұрынғы Талдықорған (қазіргі Жетісу) облысы, Қаратал ауданына келеді. Аудандық «Коммунизм жолы» («Қаратал») газетінде, аудандық «Қазақ тілі» қоғамында, аудан әкімшілігінің тіл бөлімінде, аудан әкімі аппаратында, аудандық мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің бас маманы болып қызмет істеді. Жемісті еңбек жолының ұзақ жылдарында таланты мен талабы айқын көрінді. Ел, жер, қоғам, өндіріс, ауыл шаруашылығы туралы жазылған өткір мақалалары оқырмандар тарапынан қызығушылық тудырып отырды. 90-шы жылдардың орта тұсында «Қазақ тілі» қоғамын басқарып Үштөбе қаласындағы ауданда мемлекеттік тілге деген жанашырлық көзқарастың қалыптасуына көп еңбек сіңірді. Кейіннен ішкі саясат бөлімінің бас маманы ретінде халықтар арасында достықты нығайтуға, ұлтаралық келісімді жақсарту бағытында табанды жұмыс істеді.

Журналист – қаламгердің Сыр мен Жетісудың ел ардақтылары – Жанқожа батыр, Жалаңтөс баһадүр, Қарасақал Ерімбет шайыр мен Ескелді, Балпық, Жолбарыс, Қарымбай әулие, өнер саңлақтары Қанабек пен Бикен, халық ақындары мен жазушылардың өмір өнегесі туралы жазбалары әр жылдары республикалық, облыстық басылымдарда, жекелеген жинақтарда жарық көрді. Ол Жетісу өлкесі тарихын тануға жәрдемдесетін «Қаратал құндіз-күміс, түнде-алтын», «Ел мен жер», Тәттібайұлы Қарымбай туралы «Ақылмен хан-төрені бағындырған», «Ақиық азамат» кітабы мен Сыр шайыры «Қарасақал Ерімбет» монографиясы мен «Қасиетті Қаратал» тарихи-танымдық кітаптарының авторы.

«Тарихты адамдар жасайды» дегендей, мемлекеттік тіл саясатын насихаттау, оның қолдану аясын кеңейту бағытындағы атқарған еңбегі үшін, есімі ел аузында жүрген, кейінгі ұрпақ үшін таусылмас тағылым, өшпес өнеге болған Қараша Қонысұлы көптеген марапат иегері.

Қазақстан Журналистер одағының Алматы облыстық бөлімшесі тағайындаған Кемел Тоқаев атындағы сыйлықтың (2006 ж.) лауреаты. 2008 жылы Қазақстан Республикасы Ақпарат және Мәдениет министрлігі Тіл комитетінің Құрмет грамотасымен, Қаратал ауданының «Құрметті азаматы», ҚР Тәуелсіздігінің 20 және 30 жылдық мерекелік медалімен марапатталған. Отбасылы. Жұбайы Айзада екеуі үш бала мен жеті немере сүйіп, тәрбиелеуде.

Қазіргі таңда «Жетісу облысының мемлекеттік архиві» КММ-нің Қаратал филиалына Қараша Қонысұлы Қараманның өміріне қатысты жеке құжаттары мемлекеттік сақтауға алынған. Алдағы уақытта жеке қор жаңа құжаттармен толықтырылып, түрлі шаралар ұйымдастырылмақ.

Жанат КУТУШЕВА,
«Жетісу облысының мемлекеттік архиві» КММ-нің Қаратал филиалының директоры

БЕЗОПАСНОСТЬ

ОПАСНОСТЬ РЫБНОЙ ЛОВЛИ

В целях предупреждения гибели людей на водоемах района сотрудники Управления по ЧС города Талдыкорган предупреждают об опасности рыбной ловли в осенний период. Вода в осенние месяцы уже довольно холодная, и в случае, если лодка перевернулась и рыбак упал в воду, намокшая одежда потянет его вниз, сковывая каждое движение. Поэтому спастись бывает довольно трудно. С наступлением периода осенней рыбалки во избежание гибели на водоемах необходимо строго соблюдать меры безопасности при ловле рыбы, в частности, при ужении с лодки.

Управление по ЧС города Талдыкорган дает несколько советов, как можно избежать трагедии во время рыбалки.

Во-первых, необходимо знать, в какие сложные ситуации может попасть лодочник на водоеме.

Во-вторых, помнить, что главным условием безопасности при ловле с лодки является аккуратность и осторожность рыболова.

Людям, не умеющим плавать, удить с лодки противопоказано!

Охарактеризовать все вероятные случаи опасности, которые могут подстеречь рыбака в лодке, конечно, трудно, но, опираясь на практический опыт, можно дать некоторые советы, которые помогут спасти себя и ближнего в чрезвычайной ситуации.

Перед выездом на водоем проверьте состояние лодки, весел и уключин.

Если лодка надувная, проверьте, нет ли утечки воздуха через клапаны. Для этого достаточно смочить водой вентили.

Не загромождайте днище лодки около своего сиденья: снасти и необходимые принадлежности аккуратно разложите вдоль бортов. В надувной лодке ничего нельзя класть на ноги. Они всегда должны быть свободными от вещей, снастей и различных канатов.

Не перегружайте лодку. Следите, чтобы в ней не накапливалась вода.

Не держите лодку боком к сильному ветру и волне.

При ловле стоя располагайтесь в середине лодки, расставив ноги для большей устойчивости. В надувной лодке вставать в полный рост категорически запрещается.

В резиновой лодке нельзя удить, сидя на борту или на доске, перекинутой с борта на борт.

Ни в какой лодке нельзя спать на плаву.

Если случилось несчастье – лодка перевернулась, не забирайтесь на нее, это бессмысленно, т.к. в этом положении любая лодка неустойчива. Не теряя самообладания, нужно ухватиться за лодку и, работая ногами, вывести ее на мель.

Особенно опасны «нештатные» ситуации, в которых присутствуют такие факторы, как алкоголь, холодная вода поздней осенью, рыболов не умеет плавать, сильный ветер во время рыбалки, рыболов один в лодке на водоеме, ловля рыбы в темное время суток.

Е. ТЛЕУБАЕВ,
офицер группы гражданской обороны УЧС г. Талдыкорган, лейтенант

ДЕНСАУЛЫҚ

АДАМ ПАПИЛЛОМА ВИРУСЫ

Адам папиллома вирусы – дененің әртүрлі бөліктерінің терісі мен шырышты қабаттарын зақымдайтын вирустар тобы. Ол жылдам таралуға қабілетті, қатерлі ісікті өзгеруге әкелетін қоздырғышқа айнала отырып, қатерлі ісік тудырушылығымен қауіпті.

Оның 200-ден астам түрі бар, олардың 14 түрінде онкологияның (қатерлі ісік) даму қаупі жоғары.

Адам папиллома вирусының адамнан адамға берілу жолдары:

► тұрмыстық байланыс арқылы (қол алысу, терінің зақымдануы жолымен). Вирус ылғалды ортада тез таралады, сондықтан қоғамдық орындарға – сауна, моншa, спорт залдар, дәретхана, бассейндерге барған кезде мұқият болу керек;

►жыныстық қатынас арқылы;

► бала туу кезінде тікелей жолмен (анадан сәбиге босану жолдарымен өтуі кезінде беріледі);

► өзіне-өзі жұқтыру арқылы (көбіне қырыну немесе эпиляция кезінде вирустың дененің бір аймағынан екіншісіне ауысуы).

Бұл вирус жатыр мойны обырының қоздырғышы болып табылады. Ол онкологиялық аурулардың ішінде кең таралған аурулар қатарына жатады. Біздің елімізде жатыр мойны обыры барлық жастағы әйелдер арасында сүт безінің обырынан кейінгі кең таралған екінші түрі болып табылады.

Жыл сайын Қазақстанда жатыр мойны обырының 1900-ге жуық жаңа жағдайлары тіркеледі. 600-ден астам әйел бір жылда осы патологиядан көз жұмады.

Бүгінгі таңда жатыр мойны обырының алдын алудың бірден-бір әдісі – вакцинация. Вакцинация арқылы әйелдерді жатыр мойны обырынан қорғай аламыз.

Адам папиллома вирусына қарсы вакцина дүниежүзінің 135 мемлекетінде 15 жылдан астам уақыт қолданылып келеді.

Бұл вирусқа қарсы вакцина тиімді әрі қауіпсіз екендігі ғылыми дәлелденген, жағымсыз әсерлер тұрғызбайды.

Жатыр мойны обырының қоздырғышы — адам папиллома вирусына қарсы вакцинация Қазақстан Республикасының Ұлттық егу күнтізбесіне енгізілді. Дүниежүзілік Денсаулық сақтау ұйымы ұстанымын және Қазақстан Республикасында халықты иммундау жөніндегі сарапшылардың Ұлттық техникалық консультациялық тобының ұсынымдарын ескере отырып, 11, 12, 13 жастағы қыздарға вакцинация жүргізілуде.

Аталған вирусқа қарсы вакцинация республикалық бюджет есебінен мектептерде немесе тіркелген мекенжайы бойынша емханаларда екпе кабинеттерінде жүргізіледі.

Талдықорған қаласы бойынша бүгінгі күнге 11 жастағы 154 қыз бала, 12-13 жастағы 248 қыз балаға вакцинация жүргізілді.

Вакцинаға қарсы көрсетілімдер болмаса, ата-аналарының немесе қамқоршыларының келісімінен кейін жасалады.

Аталған вакцина дельта тәрізді бұлшық ет ішіне енгізіледі, ол араға алты ай салып екі рет жүргізіледі.

Бұл вирусқа қарсы вакцинаның адам папилломасы вирусымен зақымдану деңгейін және онкологиялық аурулардың, әсіресе жатыр мойны обырының дамуын төмендетеді.

Адам папиллома вирусы вакцинациясын Қазақстан Республикасының Ұлттық күнтізбесіне енгізу – еліміздің болашақ ұрпағының денсаулығын сақтаудағы маңызды қадам.

С.АХАН,
РММ Талдықорған қалалық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасының басшысы
Р.МЕЙНБЕКОВА,
РММ Талдықорған қалалық санитариялық эпидемиологиялық бақылау басқармасының бас маманы

АКЦИЯ

ЧЕКТІ ТАЛАП ЕТІП, ЖҮЛДЕ ҰТЫП АЛ!

2024 жылғы 4 қыркүйектен 2024 жылғы 31 желтоқсанға дейін ҚР ҚМ Мемлекеттік кірістер комитеті фискалдық деректер операторымен бірлесіп «Чекті талап ет – жүлдені ұтып ал» акциясын өткізеді.

Акция кезінде Қазақстанның әрбір тұрғыны кез келген затты сатып алу немесе ақылы қызметті қолдану кезінде смартфон және басқа да бағалы сыйлықтар ұтып алу мүмкіндігіне ие болады. Тек тауарлар, жұмыстар және қызметтер үшін төленген сомаға берілетін чектерді «Amian» мобильдік қосымшасында тіркетсе болды. Акцияға тек деректерді тіркеу және (немесе) беру функциясы бар бақылау-кассалық машиналардың чектерін (Онлайн БКМ) чектері қатысады.

Акцияны өткізудің мақсаты азаматтық белсенділікті арттыру, азаматтардың тауар, жұмыс және қызмет тұтынушысы ретіндегі өз мүдделерін қорғау бойынша құқықтық мәдениетін қалыптастыру, көлеңкелі экономиканың мөлшерін қысқарту болып табылады.

«Amian» қосымшасын App Store және Play market-тен тегін жүктеуге болады.

МЕНШІК ИЕСІ: «ТАЛДЫҚОРҒАН ТАҢЫ» ЖШС

Газет 1992 жылдың 2-ші наурызынан бері шығады
Талдықорған

ДИРЕКТОР - БАС РЕДАКТОР
НҰРШАНОВА
ГҮЛЖАНАТ МЫРЗАЛЫҚЫЗЫ

Телефондар: Жауапты хатшы 40-11-02
E-mail: taldyk@bk.ru
Газет аптасына бір рет - жұма күні шығады.
ОСЫ ШЫҒАРЫЛЫМНЫҢ ТАРАЛЫМЫ - 5 100 дана.
Тапсырыс №1200 Индекс 65771

БІЗДІҢ МЕКЕНЖАЙЫМЫЗ: Талдықорған қаласы, Ж. Балапанов көшесі, 28-үй. 4-қабат

- Газет Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінде 2015 жылғы 16 қарашада тіркеліп, №15702-Г куәлігі берілген. Алғашқы есепке қою кезіндегі нөмірі мен мерзімі №712.11.02.1992.
- Қазақ және орыс тіліндегі қоғамдық-саяси, әлеуметтік - экономикалық апталығы.
- «Талдықорған» газетінің компьютер орталығында теріліп, беттеледі.
- Жарияланған мақала авторларының пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді.
- Жарнама мен хабарландырулардың мазмұны мен мәтініне жарнама беруші жауапты.
- «Талдықорған» газетінде жарияланған материалды өзге басылым рұқсатсыз пайдаланбайды.
- Газетке басылатын материалдар аптаның әр бейсенбісінде сағат 12:00-ге дейін қабылданады.
- Газет «Алматы-Болашақ» АҚ филиалы «Офсет» баспаханасында басылады.
- Талдықорған қ., Қабанбай батыр к-сі, 32 үй.